

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 8025/2021
08.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јована Вучковић Пејчић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Филип Домазет, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизијама тужиоца и туженог изјављеним против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 459/2021 од 18.05.2021. године, исправљена решењем истог суда Гж 459/2021 од 08.09.2021. године, у седници већа одржаној 08.12.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване ревизије тужиоца и туженог изјављене против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 459/2021 од 18.05.2021. године исправљене решењем истог суда Гж 459/2021 од 08.09.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Лесковцу П 21/20 од 25.12.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да му на име дуга по основу уговора о зајму исплати износ од 120.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са каматом у висини референтне каматне стопе Европске Централне Банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8% поена, почев од дана подношења тужбе 08.04.2019. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка исплати износ од 561.750,00 динара.

Исправљеном пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 459/2021 од 18.05.2021. године, након одржане расправе, укинута је пресуда Вишег суда у Лесковцу П.бр. 21/20 од 25.12.2020. године и пресуђено је тако што је обавезан тужени да тужиоцу на име дуга по основу уговора о зајму исплати износ од 55.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са каматом у висини референтне каматне стопе Европске Централне Банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8% поена почев од 08.04.2019. године до исплате, док је одбијен као неоснован део тужбеног захтева преко досуђених 55.000 евра до тражених 120.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом од подношења тужбе 08.04.2019. године до исплате. Обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 700.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац у односу на одбијајући део и тужени у односу на усвајајући део захтева, благовремено су изјавили ревизије због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 3. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизије тужиоца и туженог неосноване.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде поступка из члана 374. став 1, у вези члана 8. и става 2. тачка 12. истог закона на које се неосновано ревизијама указује. Побијана одлука садржи јасне и непротивречне разлоге о чињеницама релевантним за пресуђење и с тим у вези извршеној оцени доказа (правилно примењујући и одредбу члана 231. ЗПП у погледу терета доказивања) те нема недостатака због којих се не би могла испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су биле у добрим пријатељским односима, услед чега је тужилац у току 2012. године на основу договора са туженим вршио трансфер средстава са свог девизног рачуна преко банке у Аустралији на девизни рачун туженог у РС Србији који је отворио за ту намену. Тужилац је на девизни рачун туженог уплатио у више наврата укупан износ од 124.000 евра. На изводима пословне банке о извршеним трансферима средстава тужилац је својеручно штампаним словима означавао имена поједних лица и појединачне износе и то за уплату од 40.000 евра дана 25.09.2012. године дописано је име ББ, за уплату од 4.000 евра дана 08.10.2012. године дописано је име ВВ, за уплату од 40.000 евра дана 28.11.2012. године дописано је име ББ са назнаком испод имена износ од 15.000 евра и за уплату од 40.000 евра дана 19.12.2012. године уписано је име АА, као и износ од укупно 78.000,00 евра (40.000 евра, 15.000 евра, 3.000 евра и 20.000 евра), са посебном назнаком у односу на име ББ износ од 55.000 евра. Тужилац је доставио опомену туженом 21.03.2019. године да износ од 124.000 евра врати у року од 8 дана по пријему опомене. Износ од 4.000 евра према трансферу од 08.10.2012. године тужилац не потражује од туженог обзиром да се пренос тих средстава односи на треће лице (за рад мајстора ВВ). Тужилац је од укупно уплаћених средстава позајмио туженом износ од 55.000 евра и 3.000 евра, док је оцу туженог позајмио износ од 20.000 евра, што укупно дуговање по основу зајма износи 78.000,00 евра. Тужени је износ од 3.000 евра вратио тужиоцу, али је враћен и износ од 20.000 евра који је дат на име зајма оцу туженог. Преостали износ од 55.000 евра који чини позајмицу туженом није враћен. Тужилац се није изјаснио у односу на основ и околности за преостали износ до 120.000 евра који потражује тужбеним захтевом.

Наведено чињенично стање другостепени суд је утврдио након што је отворио расправу на основу члана 383. став 4. ЗПП и извео предложене доказе, па је применом одредаба 557.-566. Закона о облигационим односима и правила о терету доказивања оценио да тужилац од укупно уплаћених средстава на девизни рачун туженог у износу од 120.000,00 евра, основано потражује износ од 55.000 евра у динарској противвредности на име позајмљених средстава туженом, а који као зајмопримац није доказао да је исти вратио тужиоцу. Због тога је делимично усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да тужиоцу на досуђени износ плати законску затезну камату од дана подношења тужбе применом одредаба чланова 277. и 324. ЗОО, а у преосталом делу одбио тужбени захтев тужиоца.

По становишту Врховног касационог суда, другостепени суд је супротно наводима ревизија тужиоца и туженог, правилном оценом изведених доказа на расправи у смислу члана 8. ЗПП, утврдио чињенично стање и правилном применом материјалног права одлучио о тужбеном захтеву као у изреци побијане пресуде.

Одредбом члана 557. ЗОО прописано је да се уговором о зајму обавезује зајмодавац да преда у својину зајмопримцу одређену количину новца или који других заменљивих ствари, а зајмопримац се обавезује да му врати после извесног времена исту количину новца, односно исту количину ствари исте врсте и истог квалитета.

У конкретном случају тужени је у својству зајмопримца, односно уговорне стране по усменом уговору о зајму, примио од тужиоца износ од 55.000,00 евра, чиме је заснован материјалноправни однос који представља основ за постојање обавезе туженог у односу на тужиоца за повраћај примљеног износа. Како о извршеној позајмици није сачињен писани уговор нити признаница о потпуном или делимичном испуњењу обавезе оверена од стране уговорних странака, то је правилно примењено правило о терету доказивања прописано одредбама члана 228.-231. ЗПП у односу на обавезу тужиоца да докаже висину уговорене позајмице, тако и у односу на обавезу туженог да докаже да је позајмљени новац вратио тужиоцу.

Другостепени суд је оценио све изведене доказе и своју оцену тих доказа образложио, па је на основу резултата целокупног поступка закључио да је тужбени захтев тужиоца делимично основан, обзиром да тужилац није доказао да је између њега и туженог постојао облигациони однос из уговора о зајму за већи износ од досуђеног, односно да је по том основу тужилац предао туженом количину новца коју потражује тужбом. Нити је тужени доказао да је његова обавеза враћања позајмљеног износа од 55.000,00 евра из усменог уговора о зајму престала исплатом или делимично исплатом, а која би се односила на предмет уговора.

Имајући у виду наведено, неосновано се у ревизији тужиоца у односу на одбијајући део и ревизијом туженог у односу на усвајајући део захтева истиче да другостепени суд није правилно оценио изведене доказе и да је погрешном применом материјалног права распрасио спорни однос међу странкама. Осталим наводима у ревизијама даје се другачија оцена изведених доказа који наводи нису од утицаја на законитост и правилност донете одлуке, нити могу бити од утицаја на другачије пресуђење у овој парници.

Правилном применом одредбе члана 153. став 2. ЗПП одлучено је о трошковима парничног поступка који су одмерени и досуђени према вредности тужбеног захтева са којим је тужилац успео у спору.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић